

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	<i>I Meddelelser</i>	
	Kommissionen	
90/C 203/01	Ecu	1
90/C 203/02	Meddelelse fra Kommissionen i henhold til artikel 12, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 3896/89 af 18. december 1989 om anvendelse af generelle toldpræferencer i 1990 for visse industrivarer med oprindelse i udviklingslande	2
90/C 203/03	Meddelelse fra Kommissionen i henhold til EØF-Traktatens artikel 115	3
90/C 203/04	Udnævnelse af et medlem til Det Rådgivende Udvalg til Fremme af Adgangen til Deltagelse i Offentlige Aftaler	4
90/C 203/05	Kommissionens meddelelse om accessoriske begrænsninger i forbindelse med virksomhedssammenslutninger	5
90/C 203/06	Meddelelse fra Kommissionen om begreberne sammenslutning og samarbejde i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med virksomhedssammenslutninger	10
	<i>II Forberedende retsakter</i>	
	Kommissionen	
90/C 203/07	Ændring til forslag til Rådets direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om afskærmningsanordninger til visse motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil	16
90/C 203/08	Ændret forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 797/85 om forbedring af landbrugsstrukturernes effektivitet	17
90/C 203/09	Forslag til Rådets direktiv om tilbagekaldelse af Rådets direktiv 75/404/EØF om naturgasforbruget i kraftværker	19

<u>Informationsnummer</u>	Inhold (forsat)	Side
	III Oplysninger	
	Kommissionen	
90/C 203/10	Resultater af licitationer (Fællesskabets fødevarerhjælp)	21
<hr/>		
	Berigtigelser	
90/C 203/11	Berigtigelse til forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en samarbejdsaftale mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Republikken Island om en plan til stimulering af internationalt samarbejde og udveksling af europæiske forskere (SCIENCE) (<i>De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. C 181 af 21. juli 1990</i>)	22
90/C 203/12	Berigtigelse til udbudsprocedure angående samarbejde om ledsageforanstaltninger gennemført af Kommissionen i forbindelse med implementering af THERMIE-programmet (Organisationer til fremme af energiteknologi) (Offentligt udbud) (<i>De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. C 188 af 28. juli 1990</i>)	22

I

(Meddelelser)

KOMMISSIONEN

ECU (*)

13. august 1990

(90/C 203/01)

Modværdien i national valuta:

Belgiske og luxembourgske francs	42,5552	Portugisiske escudos	182,693
Tyske mark	2,06841	US-dollars	1,31161
Nederlandske gylden	2,33021	Schweizerfrancs	1,73264
Pund sterling	0,695814	Svenske kroner	7,60734
Danske kroner	7,89262	Norske kroner	8,01787
Franske francs	6,94039	Canadiske dollars	1,50494
Italienske lire	1517,27	Østrigske schilling	14,5589
Irske pund	0,770855	Finske mark	4,87788
Græske drakmer	203,732	Yen	197,292
Spanske pesetas	126,938	Australske dollars	1,63808
		Newzealandske dollars	2,15194

Kommissionen har oprettet en fjernskriver med automatisk svar, som på ethvert fjernskriveropkald videregiver omregningskursen i de vigtigste valutaer. Denne fjernskriver er i funktion dagligt fra kl. 15.30 til kl. 13.00 den følgende dag.

Brugeren bør anvende følgende fremgangsmåde:

- kald fjernskriver nr. 23789 i Bruxelles
- angiv eget kendeord
- skriv koden »cccc«, som udløser det automatiske svar og medfører en udskrift af omregningskurserne for ecu over fjernskriveren
- afbryd ikke forbindelsen, inden meddelelsen er afsluttet, angivet ved tegnene »ffff«.

Note: Kommissionen har også en automatisk fjernskriver (nr. 21791), som dagligt giver oplysninger om beregningen af de monetære udligningsbeløb i forbindelse med anvendelsen af den fælles landbrugs-politik.

(*) Rådets forordning (EØF) nr. 3180/78 af 18. december 1978 (EFT nr. L 379 af 30. 12. 1978, s. 1), senest ændret ved forordning (EØF) nr. 1971/89 (EFT nr. L 189 af 4. 7. 1989, s. 1).

Rådets afgørelse 80/1184/EØF af 18. december 1980 (Lomé-konventionen) (EFT nr. L 349 af 23. 12. 1980, s. 34).

Kommissionens beslutning nr. 3334/80/EKSF af 19. december 1980 (EFT nr. L 349 af 23. 12. 1980, s. 27).

Finansforordningen af 16. december 1980 vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT nr. L 345 af 20. 12. 1980, s. 23).

Rådets forordning (EØF) nr. 3308/80 af 16. december 1980 (EFT nr. L 345 af 20. 12. 1980, s. 1).

Beslutning truffet af Den Europæiske Investeringsbanks Styrelsesråd den 13. maj 1981 (EFT nr. L 311 af 30. 10. 1981, s. 1).

Meddelelse fra Kommissionen i henhold til artikel 12, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 3896/89 af 18. december 1989 om anvendelse af generelle toldpræferencer i 1990 for visse industrivarer med oprindelse i udviklingslande

(90/C 203/02)

I henhold til artikel 12, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 3896/89 ⁽¹⁾ skal Kommissionen meddele, at følgende lofter er nået:

Løbenummer	Varebeskrivelse	Oprindelse	Loftets størrelse (ECU)
10.0465	<p>Andre plader, ark, film, folier, bånd og strimler, af plast undtagen celleplast uden underlag og ikke forstærket, lamineret eller på anden måde i forbindelse med andre materialer</p> <p>— Af polyethylenterephthalat, med undtagelse af folier i ruller eller bånd, til fotografiske eller kinematografiske film</p> <p>Andre plader, ark, film, folier, bånd og strimler, af plast</p> <p>— Andre varer</p> <p>— — Af kondensationsprodukter eller intermolekylært omlejrte polymerisationsprodukter, også kemisk modificerede</p> <p>— — — Af polyester</p> <p>— — — — Andre varer</p>	Indien	1 575 000
10.0770	Bordservice, kokken-, toilet- og dekorationsgenstande, til indendørs brug og lignende varer, af glas, undtagen varer henhørende under KN-kode 7010 eller 7018	Mexico	3 150 000

⁽¹⁾ EFT nr. L 383 af 30. 12. 1989, s. 1.

Meddelelser fra Kommissionen i henhold til EØF-Traktatens artikel 115

(90/C 203/03)

Kommissionen har ved beslutning C(90) 1696 af 8. august 1990 bemyndiget Kongeriget Spanien til fra fællesskabsbehandling at undtage vævet stof af korte kemofibre, syntetiske eller regenererede (kategori 3), som har oprindelse i Kina og frit kan omsættes i de øvrige medlemsstater.

Beslutningen gælder efter datoen for denne beslutning til den 31. december 1990.

Teksten til denne beslutning kan fås hos Kommissionen, Bruxelles (tlf. 2-235 23 64; telefax 2-235 01 20 eller 235 01 21).

—

Kommissionen har ved beslutning C(90) 1716 af 8. august 1990 bemyndiget Kongeriget Spanien til fra fællesskabsbehandling at undtage skjorter, T-shirts, pully-shirts og trøjer o. lign., af trikotage (kategori 4), som har oprindelse i Sydkorea og frit kan omsættes i de øvrige medlemsstater.

Beslutningen gælder efter datoen for denne beslutning til den 31. december 1990.

Teksten til denne beslutning kan fås hos Kommissionen, Bruxelles (tlf. 2-235 23 64; telefax 2-235 01 20 eller 235 01 21).

—

Kommissionen har ved beslutning af 8. august 1990 afslået en ansøgning fra Kongeriget Spanien om bemyndigelse til fra fællesskabsbehandling at undtage indførsler af vævet stof af bomuld (kategori 2), som har oprindelse i Kina og frit kan omsættes i de øvrige medlemsstater.

—

Udnævnelse af et medlem til Det Rådgivende Udvalg til Fremme af Adgangen til Deltagelse i Offentlige Aftaler

(90/C 203/04)

Ved afgørelse 87/305/EØF af 26. maj 1987 ⁽¹⁾ har Kommissionen nedsat et Rådgivende Udvalg til Fremme af Adgangen til Deltagelse i Offentlige Aftaler sammensat af uafhængige eksperter, hvis erhvervs erfaring og kompetence med hensyn til offentlige aftaler, der indgås på fællesskabsplan, er almindeligt anerkendt i Fællesskabet.

Ved afgørelse 87/560/EØF af 17. juli 1987 ⁽²⁾ har Kommissionen forøget antallet af udvalgets medlemmer fra højst 24 til højst 25.

Ved afgørelse ⁽³⁾ har Kommissionen udnævnt udvalgets 25 medlemmer, hvis mandat udløb den 31. oktober 1989.

Ved afgørelse ⁽⁴⁾ har Kommissionen udnævnt udvalgets 25 medlemmer, hvis mandat udløber den 31. oktober 1991.

Under hensyn til, at følgende medlem er fratrukket, har Kommissionen den 12. juli 1990 besluttet:

- på grund af Hr. F. Torjussens død at udnævne med virkning fra den 1. august 1990 Hr. Guy Dallery, hvis mandat udløber den 31. oktober 1991, og
- at træffe afgørelse om, at det således udnævnte medlems navn offentliggøres til orientering i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

⁽¹⁾ EFT nr. L 152 af 12. 6. 1987, s. 32.

⁽²⁾ EFT nr. L 338 af 28. 11. 1987, s. 37.

⁽³⁾ EFT nr. C 317 af 28. 11. 1987, s. 6.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 260 af 13. 10. 1989, s. 2.

Kommissionens meddelelse om accessoriske begrænsninger i forbindelse med virksomhedssammenslutninger

(90/C 203/05)

I. Indledning

1. Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med virksomhedssammenslutninger (i det følgende benævnt »fusionsforordning«) ⁽¹⁾ indeholder i betragtning nr. 25 en bestemmelse om, at det ikke er udelukket at bringe fusionsforordningen i anvendelse, når de berørte virksomheder accepterer begrænsninger, der hænger direkte sammen med og er nødvendige for gennemførelsen af sammenslutningen (i det følgende benævnt »accessoriske begrænsninger«). I overensstemmelse med fusionsforordningen skal sådanne begrænsninger vurderes i sammenhæng med selve sammenslutningen. Som fastslået i artikel 8, stk. 2, andet afsnit, sidste punktum, i fusionsforordningen, omfatter en beslutning om, at sammenslutningen er forenelig med fællesmarkedet, derfor også sådanne restriktioner. I dette tilfælde følger det af bestemmelserne i artikel 22, stk. 1 og 2, at alene forordningen (EØF) nr. 4064/89 finder anvendelse, dvs. med udelukkelse af henholdsvis forordning nr. 17 ⁽²⁾ og forordning (EØF) nr. 1017/68 ⁽³⁾, nr. 4056/86 ⁽⁴⁾ og nr. 3975/87 ⁽⁵⁾. Der er således ingen risiko for, at der fra Kommissionens side føres to parallelle procedurer, hvor den ene tager sigte på at kontrollere sammenslutningen på grundlag af fusionsforordningen, mens den anden vedrører anvendelsen af EØF-Traktatens artikel 85 og 86 på de accessoriske begrænsninger, der er vedtaget i forbindelse med sammenslutningen.

2. I denne meddelelse giver Kommissionen retningslinjer for, hvorledes begrebet »begrænsninger, der hænger direkte sammen med og er nødvendige for gennemførelsen af sammenslutningen«, skal fortolkes. Disse begrænsninger skal således vurderes på grundlag af fusionsforordningen og i sammenhæng med sammenslutningen uanset hvorledes de i øvrigt ville blive behandlet i henhold til artikel 85 og 86, dersom de skulle vurderes isoleret eller i en anden økonomisk kontekst. Kommissionen vil i så henseende bestræbe sig på — inden for de i fusionsforordningen fastsatte rammer — at tage størst muligt hensyn til forretningspraksis og forudsætningerne for sammenslutningens gennemførelse.

Denne meddelelse foregriber ikke den fortolkning, som EF-Domstolen eventuelt måtte anlægge.

II. Vurderingsprincipper

3. Ved »begrænsninger« forstås de begrænsninger, som de i sammenslutningen deltagende parter vedtager i fællesskab, og som indskrænker deres egen handlefrihed på markedet. Der er altså ikke tale om begrænsninger til skade for tredjemand. Hvis sådanne begrænsninger er en uundgåelig konsekvens af sammenslutningen som sådan, skal disse indgå i helhedsvurderingen af sammenslutningen, jf. artikel 2 i fusionsforordningen. Hvis sådanne begrænsninger i forhold til tredjemand derimod kan betragtes isoleret i forhold til sammenslutningen, kan de eventuelt vurderes på grundlag af EØF-Traktatens artikel 85 og 86 med henblik på en bedømmelse af, om de er forenelige hermed.

4. Ved begrænsninger, »der hænger direkte sammen med« forstås begrænsninger, der er af accessorisk karakter i forhold til sammenslutningens gennemførelse, dvs. begrænsninger, der er af underordnet karakter i forhold til det primære formål med sammenslutningen. Til begrebet »accessorisk« henregnes således ikke væsentlige begrænsninger, der er af fuldstændig forskellig karakter i forhold til dem, der følger af sammenslutningen. Der er heller ikke tale om de kontraktlige arrangementer, der danner grundlag for sammenslutningen, såsom de arrangementer, hvorved der etableres en økonomisk enhed mellem tidligere selvstændige virksomheder, eller hvorved to virksomheder etablerer fælles kontrol over en anden virksomhed. Som integrerende elementer i sammenslutningen er det netop disse arrangementer, der skal vurderes inden for rammerne af fusionsforordningen.

Der er heller ikke — for så vidt angår sammenslutninger, der gennemføres etapevis — tale om kontraktlige arrangementer vedrørende de etaper, der går forud for etableringen af kontrol som defineret i artikel 3, stk. 1 og 3, i fusionsforordningen. Forudgående arrangementer af denne art er underkastet artikel 85 og 86, så længe betingelserne i artikel 3 i fusionsforordningen ikke er opfyldt.

Begrebet »begrænsninger, der hænger direkte sammen med gennemførelsen af sammenslutningen«, indebærer også, at fusionsforordningen ikke finder anvendelse på supplerende begrænsninger, der ganske vist er vedtaget på samme tidspunkt som aftalen om sammenslutningens etablering, men som ikke er direkte sammenkædet med sammenslutningen. Det er heller ikke nok, at de supplerende begrænsninger indgår i samme kontekst som sammenslutningen.

⁽¹⁾ EFT nr. L 395 af 30. 12. 1989, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.

⁽³⁾ EFT nr. L 175 af 23. 7. 1968, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 378 af 31. 12. 1986, s. 4.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 374 af 31. 12. 1987, s. 1.

5. Begrænsningerne skal også være »nødvendige for gennemførelsen af sammenslutningen«. Herved forstås følgende: hvis begrænsningerne ikke vedtages, kan sammenslutningen ikke gennemføres eller kan i hvert fald kun gennemføres under mere risikobetonede vilkår, med betydeligt højere omkostninger, over en meget længere periode eller med langt færre chancer for et heldigt udfald. Vurderingen heraf skal være objektiv.

6. Spørgsmålet om, hvorvidt en begrænsning opfylder disse betingelser, kan ikke besvares generelt. Hvad angår betingelsen om, at begrænsningen skal være nødvendig, bør man ikke alene tage hensyn til begrænsningens art, men også sikre, at proportionalitetsprincippet overholdes, således at begrænsningens varighed samt dens materielle og geografiske anvendelsesområde ikke række ud over, hvad der med rimelighed er nødvendigt af hensyn til sammenslutningens gennemførelse. Hvis der er alternative muligheder, hvorved det tilsigtede og legitime mål kan nås, må virksomhederne vælge den løsning, der objektivt set virker mindst konkurrencebegrænsende.

Disse princippers anvendelse skal afpasses i takt med den beslutningspraksis, Kommissionen med tiden måtte udvikle. Det er dog allerede nu muligt — på basis af tidligere erfaringer — at angive, hvorledes Kommissionen vil forholde sig til begrænsninger af den art, der hyppigst forekommer ved overdragelse af virksomheder eller dele heraf, ved fordeling af virksomheder eller deres aktiver i tilslutning til erhvervelse af fælles kontrol eller ved oprettelse af en sammenslutning i form af et joint venture-selskab.

III. Vurdering af accessoriske begrænsninger, der hyppigt vedtages i forbindelse med virksomhedsoverdragelse

A. Konkurrenceklausuler

1. Til de accessoriske begrænsninger, der opfylder de i fusionsforordningen angivne kriterier, henregnes kontraktfastsatte konkurrenceforbud, der pålægges en sælger i forbindelse med en sammenslutning, som gennemføres ved overdragelse af en virksomhed eller dele heraf. Formålet med et sådant forbud er at sikre, at erhververen får den fulde værdi af de overtagne aktiver, der normalt omfatter både materielle aktiver og immaterielle aktiver, såsom den kundekreds, sælgeren har oparbejdet, eller den knowhow, han har udviklet. Et forbud af denne art er ikke alene direkte sammenkædet med virksomhedssammenslutningen, men er også nødvendigt for dens gennemførelse, fordi man med rimelighed kan gå ud fra, at salget af virksomheden eller dele heraf ikke vil kunne finde sted på tilfredsstillende vilkår, dersom der ikke

indføres et sådant forbud. For at erhververen fuldt ud kan drage fordel af de overtagne aktiver, må han sikres en vis beskyttelse mod konkurrence fra sælgerens side, således at han kan beholde den overtagne kundekreds og få mulighed for at assimilere og udnytte den overtagne knowhow. Et sådant forbud anses normalt ikke for nødvendigt, dersom overdragelsen reelt kun omfatter materielle aktiver (såsom grunde, bygninger, maskiner) eller eksklusive industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder (erhververen af sådanne rettigheder kan nemlig straks anlægge sag mod overdrageren af disse rettigheder, dersom denne sidstnævnte krænker dem).

Men et sådant konkurrenceforbud er kun berettiget af hensyn til det med sammenslutningen tilsigtede legitime mål, dersom forbuddets varighed samt dets geografiske og materielle anvendelsesområde, herunder også anvendelsesområdet i henseende til personkreds, ikke går ud over, hvad der med rimelighed er nødvendigt for at nå dette mål.

2. Hvad angår et konkurrenceforbuds acceptable varighed, anses en periode på fem år for rimelig, når overdragelsen af virksomheden omfatter kundekreds og knowhow, medens en periode på to år anses for rimelig, når kun kundekredsen er indbefattet. Men denne regel gælder dog ikke ubetinget. Den er ikke til hinder for, at man under visse særlige omstændigheder kan acceptere et forbud af længere varighed. Dette er f.eks. tilfældet, når de i sammenslutningen deltagende parter kan bevise, at kundekredsens loyalitet vil bestå i mere end to år, eller at de pågældende produkters normale økonomiske levetid er længere end fem år, hvilket der bør tages hensyn til.

3. Konkurrenceklausulens geografiske udstrækning skal være begrænset til det område, hvor sælgeren før virksomhedens overdragelse markedsførte sine produkter eller tjenesteydelser. Det er nemlig ikke objektivt nødvendigt, at erhververen beskyttes mod konkurrence fra sælgerens side inden for geografiske områder, hvor sælgeren ikke tidligere er trængt ind på markedet.

4. På samme måde må konkurrenceklausulens materielle anvendelsesområde begrænses til de produkter og tjenesteydelser, der falder ind under de aktiviteter, som udøvedes af den virksomhed eller den del af en virksomhed, der overdrages. Navnlig når der kun er tale om en delvis overdragelse af aktiver, er der ingen grund til, at erhververen skal beskyttes mod konkurrence fra sælgerens side, for så vidt angår produkter eller tjenesteydelser, som falder ind under de aktiviteter, som sælgeren fortsætter med at udøve efter overdragelsen.

5. Sælgeren kan påtage sig forpligtelser, der både binder ham selv, hans datterselskaber og hans handelsagenter. Derimod vil en forpligtelse af samme art, der pålægges tredjemand, ikke længere udgøre en blot accessorisk begrænsning. Denne regel finder navnlig anvendelse på klausuler, der begrænser videreforhandleres og brugeres mulighed for at foretage import eller eksport.

6. En forpligtelse til at beskytte sælgeren udgør normalt ikke en accessorisk begrænsning og skal derfor vurderes på grundlag af EØF-Traktatens artikel 85 og 86.

B. *Licens på industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder samt licens på knowhow*

1. Når en virksomhed eller dele af en virksomhed overdrages, vil erhververen normalt også få overdraget industrielle eller kommercielle ejendomsrettigheder eller knowhow, for at han kan udnytte de overtagne aktiver fuldt ud. Men sælgeren kan gøre krav på at forblive indehaver af rettighederne med henblik på at udnytte dem til brug for andre aktiviteter end dem, der er blevet overdraget. I disse tilfælde vil man normalt vælge den løsning at indgå en licensaftale til fordel for erhververen for at sikre, at erhververen fuldt ud kan udnytte de overtagne aktiver.

2. Som led i en overdragelse er det nødvendigt, at der gives simpel eller eksklusiv licens på patenter, lignende rettigheder eller eksisterende knowhow, og at der indgås aftaler om meddelelse af sådanne licenser. Licenserne kan begrænses til bestemte tekniske anvendelsesformål i det omfang sådanne anvendelsesformål falder inden for rammerne af den overtagne virksomheds aktiviteter. Normalt synes det ikke nødvendigt, at der til licenserne knyttes en geografisk områdebegrænsning for licenshaverens produktion svarende til det geografiske område, hvor de overtagne aktiviteter udøvedes. Licenserne kan indgås med virkning for hele den lovhjemlede gyldighedsperiode for patentet eller lignende rettigheder eller for knowhow'ens normale økonomiske levetid. Da licenser af denne art i økonomisk henseende svarer til en delvis overdragelse af rettigheder, behøver man ikke at fastsætte nogen tidsbegrænsning.

3. Knyttes der til licensaftalerne begrænsninger, der er videregående end ovenfor anført, kan fusionsforordningen i princippet ikke bringes i anvendelse. Begrænsningerne skal da vurderes isoleret på grundlag af EØF-Traktatens artikel 85, stk. 1 og 3.

Begrænsninger af denne art kan således være omfattet af den gruppefritagelse, der er hjemlet ved forordning (EØF) nr. 2349/84 om patentlicensaftaler ⁽¹⁾ eller ved forordning (EØF) nr. 556/89 om knowhow-licensaftaler ⁽²⁾, forudsat at de deri fastsatte betingelser er opfyldt.

4. De samme principper finder analogt anvendelse, når der er tale om licens på varemærker, firmanavn eller lignende rettigheder. Der kan nemlig forekomme situationer, hvor sælgeren ønsker at forblive indehaver af en rettighed til brug for udnyttelse med henblik på de aktiviteter, sælgeren beholder, medens erhververen har brug for retten til udnyttelse med henblik på at markedsføre de produkter, der falder inden for de aktiviteter, der udøvedes af den virksomhed eller den del af en virksomhed, der er blevet overdraget.

Under sådanne omstændigheder kan det blive nødvendigt at indgå aftaler med henblik på at undgå varemærkeforveksling.

C. *Leverings- og købsaftaler*

1. Overdragelsen af en virksomhed eller af en del af en virksomhed kan i mange tilfælde medføre, at der sker et brud på de traditionelle interne leverings- og forsyningskanaler, fordi aktiviteterne tidligere var integreret i sælgerens samlede erhvervsvirksomhed. For at opdelingen af sælgerens samlede virksomhed og den delvise overdragelse af aktiver til erhververen kan ske på rimelige vilkår, er det ofte nødvendigt, at man i hvert fald i en overgangsperiode opretholder de samme leverings- og forsyningskanaler mellem sælgeren og erhververen. Dette opnås normalt ved, at der indgås en leverings- og købsaftale mellem sælgeren og den person, der erhverver virksomheden eller dele heraf. Af hensyn til den særlige situation, der opstår, når en aktivitet udskilles fra sælgerens samlede virksomhed, er sådanne leverings- og købsforpligtelser acceptable.

2. Det legitime mål med leverings- og købsforpligtelserne er til dels at sikre parterne en kontinuerlig leverance af de produkter, der er nødvendige for de aktiviteter, som sælgeren har bibeholdt, eller som erhververen har overtaget; det er således berettiget at acceptere, at der for en overgangsperiode kan indgås leveringsforpligtelser med det formål at garantere levering af de mængder, der tidligere leveredes inden for sælgerens samlede virksomhed, eller levering af mængder, der er tilpasset efter udviklingen på markedet.

⁽¹⁾ EFT nr. L 219 af 16. 8. 1984, s. 15.

⁽²⁾ EFT nr. L 61 af 4. 3. 1989, s. 1.

Formålet med sådanne forpligtelser er også at sikre den ene eller anden part en kontinuerlig afsætning, som der tidligere havde været garanti for, i og med at vedkommende part tilhørte én og samme erhvervsvirksomhed. Af samme grund er en forpligtelse til køb af bestemte mængder — eventuelt suppleret med en klausul om mængderegulering — acceptabel.

3. Men eksklusive leveringsforpligtelser er normalt ikke berettigede. Medmindre der foreligger ganske specielle omstændigheder (produktet kan f.eks. ikke fås andetsteds eller er af helt speciel art) er en sådan eksklusivforpligtelse ikke objektivt nødvendig for at muliggøre sammenslutningens gennemførelse i form af overdragelse af en virksomhed eller dele heraf. Under alle omstændigheder bør de pågældende virksomheder — under anvendelse af proportionalitetsprincippet — undersøge, om det tilsigtede mål ikke kan nås ved andre midler, der er mindre restriktive end eksklusivbestemmelser, såsom aftaler om bestemte mængder.

4. Hvad angår leverings- og købsforpligtelsers acceptable varighed, må denne begrænses til en periode, der er tilstrækkelig lang til, at afhængighedsforholdet kan afløses af en autonom stilling på markedet. Periodens længde skal være objektivt begrundet.

IV. Vurdering af accessoriske begrænsninger, når der er tale om erhvervelse af fælles kontrol

1. Som nævnt i betragtning nr. 24 er anvendelsen af fusionsforordningen ikke udelukket, når to eller flere virksomheder bliver enige om i fællesskab — navnlig gennem fremsættelse af et overtagelsestilbud — at erhverve kontrollen med en eller flere andre virksomheder, når formålet og resultatet er, at de fordele disse virksomheder eller deres aktiver mellem sig. Dette er en sammenslutning, der gennemføres i to etaper: den fælles strategi må alene gå ud på at erhverve kontrol; for at udgøre en sammenslutning må der efter erhvervelsen af fælleskontrol foretages en klar fordeling af de overtagne virksomheder eller aktiver mellem de implicerede parter.

2. I denne situation kan det anses for acceptabelt, at de virksomheder, der i fællesskab erhverver en anden virksomhed, indgår en aftale om ikke særskilt at fremsætte et konkurrerende overtagelsestilbud med sigte på samme virksomhed eller erhverve kontrol med den på anden måde.

3. Begrænsninger, der alene tager sigte på at lette denne fordeling, må siges at »hænge direkte sammen med og være nødvendige for gennemførelsen af sammen-

slutningen«. Dette gælder arrangementer, som de parter, der erhverver fælles kontrol, indgår med henblik på en indbyrdes fordeling af den i fællesskab erhvervede virksomheds produktionsanlæg eller distributionsnet med tilhørende varemærker eller med henblik på en indbyrdes fordeling af den erhvervede virksomheds aktiver. Gennemførelsen af denne fordeling må under ingen omstændigheder føre til en samordning af de erhvervende virksomheders fremtidige markedsadfærd.

4. Dersom en sådan indbyrdes fordeling indebærer en opdeling af en eksisterende virksomhed, bør arrangementer, der muliggør en sådan udskillelse på rimelige vilkår, anses for at være af accessorisk karakter. I så henseende bør man analogt anvende de principper, der er anført ovenfor, og som ved virksomhedsoverdragelse gælder for leverings- og købsaftalers acceptable varighed.

V. Vurdering af accessoriske begrænsninger, når der er tale om en sammenslutning i form af oprettelse af et joint venture-selskab i henhold til artikel 3, stk. 2, andet afsnit, i fusionsforordningen

Ved denne vurdering må der tages hensyn til de særlige karakteristika ved sammenslutninger, der etableres ved oprettelse af et joint venture-selskab, som på et varigt grundlag varetager alle en selvstændig virksomheds funktioner, og som ikke medfører en samordning af hverken de stiftende virksomheders eller disse virksomheders og joint venture-selskabets indbyrdes konkurrencemæssige adfærd. Denne betingelse indebærer i princippet, at de stiftende virksomheder skal trække sig ud af det marked, som joint venture-selskabet skal operere på, således at de stiftende virksomheder ikke kommer til at udgøre hverken faktiske eller potentielle konkurrenter for det nye selskab.

A. Konkurrenceklausuler

I det omfang de stiftende virksomheder påtager sig en konkurrenceklausul til fordel for joint venture-selskabet og formålet hermed er at tilkendegive, at de reelt trækker sig definitivt ud af det marked, som joint venture-selskabet skal operere på, bør en sådan klausul følgelig anses som værende en integrerende del af sammenslutningen.

B. Licens på industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder samt licens på knowhow

Oprettelsen af en ny selvstændig virksomhed medfører normalt samtidig en overførsel af den teknologi, der er nødvendig for udøvelsen af de aktiviteter, der henlægges til den nye virksomhed; dette sker i form af overdragelse af immaterielle rettigheder og hertil knyttet knowhow. Men dersom de stiftende virksomheder måtte ønske at forblive indehavere af sådanne rettigheder, navnlig med henblik på andre

anvendelsesformål, kan overførslen af teknologi til joint venture-selskabet ske ved, at dette meddeles licenser. Sådanne licenser kan være eksklusive og behøver ikke at være tidsmæssigt eller geografisk begrænset, da de kun tjener som substitut for overdragelse af ejendomsretten. De må således anses som værende nødvendige for sammenslutningens gennemførelse.

C. *Leverings- og købsforpligtelser*

Hvis de stiftende virksomheder forbliver på et marked som producenter til eller aftagere fra det marked, der er forbeholdt joint venture-selskabet, skal eventuelle leverings- og købsforpligtelser vurderes ud fra de principper, der gælder ved virksomhedsoverdragelse.

Meddelelse fra Kommissionen om begreberne sammenslutning og samarbejde i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med virksomhedssammenslutninger⁽¹⁾ («fusionsforordningen»)

(90/C 203/06)

I. Indledning

1. I artikel 3, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 («fusionsforordningen») gives en udtømmende opregning af de faktiske forhold, hvoraf det kan udledes, at der foreligger en sammenslutning. I overensstemmelse med betragtning nr. 23 omfatter begrebet »sammenslutning« udelukkende foranstaltninger, som kan bevirke en varig ændring af de berørte virksomheders struktur.

Forordningen omhandler derimod ikke foranstaltninger, som har til formål eller følge at samordne fortsat uafhængige virksomheders konkurrencemæssige adfærd. I sådanne tilfælde er der udelukkende tale om samarbejde, som må vurderes på grundlag af bestemmelserne i forordning nr. 17⁽²⁾, forordning (EØF) nr. 1017/68⁽³⁾, nr. 4056/86⁽⁴⁾ eller nr. 3975/87⁽⁵⁾. Dette gælder også, hvis transaktionen indebærer såvel en varig ændring af virksomhedernes struktur som samordning af konkurrencemæssig adfærd, når de to elementer ikke kan adskilles fra hinanden.

Kan strukturændringen derimod adskilles fra den konkurrencemæssige samordning, vil den blive vurderet ud fra fusionsforordningen, hvorimod samordningen — i det omfang, hvor der ikke er tale om en restriktion, der har direkte forbindelse med og er nødvendig for sammenslutningen efter fusionsforordningens artikel 8, stk. 2, andet afsnit — skal vurderes ud fra de andre forordninger, der indeholder gennemførelsesbestemmelser til Traktatens artikel 85 og 86.

2. Formålet med denne meddelelse er at give en så nøje definition som muligt af begreberne sammenslutning og samarbejde ud fra hensynet til retssikkerheden. Denne afgrænsning er særlig vigtig, når der er tale om joint ventures. Men der kan også opstå problemer for andre former for relationer mellem virksomheder, som f.eks. ensidige eller gensidige aktieopkøb, personsammenfald i virksomhedernes ledelse eller visse transaktioner, hvori mere end én virksomhed er impliceret, herunder bl.a. ensidig eller gensidig overdragelse af en virksomhed eller dele af en virksomhed eller to eller flere virksomheders fælles overtagelse af en anden virksomhed med henblik på at fordele dens aktiver mellem sig. Sådanne transaktioner falder ikke nødvendigvis ind under fusionsforordningen, hvis de udelukkende har til formål eller til følge at samordne de implicerede virksomheders konkurrenceadfærd.

3. I denne meddelelse redegøres for de vigtigste kriterier, Kommissionen vil lægge til grund ved sin vurdering af, hvorvidt sådanne transaktioner er omfattet af fusionsforordningen eller ej. Der foretages ikke her nogen vurdering af selve transaktionerne, hverken ud fra fusionsforordningen eller andre gældende bestemmelser, dvs. specielt EØF-Traktatens artikel 85 og 86.

4. Denne meddelelse omhandler således de principper, Kommissionen agter at følge og videreudvikle i sin administrative praksis på dette område. Men eftersom transaktioner af denne art ofte er af meget kompliceret karakter, kan der ikke her gives noget endeligt svar på alle spørgsmål, der kan tænkes at opstå.

5. Denne meddelelse foregriber ikke EF-Domstolens fortolkning, således som den måtte komme til udtryk i dens domme.

II. Joint ventures efter fusionsforordningens artikel 3

6. I fusionsforordningens artikel 3, stk. 2, opereres der med to forskellige former for joint ventures («JV-selskaber»), nemlig dels selskaber, hvis oprettelse har til formål eller til følge at samordne fortsat uafhængige virksomheders konkurrencemæssige adfærd (dvs. de etableres i samarbejdsøjemed), og dels selskaber, som på et varigt grundlag varetager en selvstændig erhvervsaktivitet samt alle funktioner, og hvis stiftelse ikke bevirker en samordning mellem de stiftende virksomheder indbyrdes eller mellem disse og JV-selskabet (dvs. JV-selskaber oprettet i sammenslutningsøjemed). I sidstnævnte tilfælde er der tale om en virksomhedssammenslutning i fusionsforordningens forstand. JV-selskaber etableret i samarbejdsøjemed skal derimod vurderes ud fra de andre forordninger, der indeholder gennemførelsesbestemmelser til Traktatens artikel 85 og 86⁽⁶⁾.

A. Hvad forstås ved et »joint venture«?

7. Definitionen af, hvad der i artikel 3, stk. 2, skal forstås ved et »joint venture«, må tage udgangspunkt i bestemmelsen i forordningens artikel 3, stk. 1, litra b). I henhold til denne bestemmelse er et joint venture (JV-selskab) en virksomhed, der kontrolleres af flere andre virksomheder — de stiftende selskaber — i fællesskab. I fusionsforordningens forstand indebærer et JV-selskab således følgende karakteristika:

⁽¹⁾ EFT nr. L 395 af 30. 12. 1989, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204.

⁽³⁾ EFT nr. L 175 af 23. 7. 1968, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 378 af 31. 12. 1986, s. 4.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 374 af 31. 12. 1987, s. 1.

⁽⁶⁾ Se fodnote ⁽²⁾ til ⁽¹⁾ på side 1.

1. Virksomhed

8. JV-selskabet må være en virksomhed. Herved forstås en struktur af menneskelige og materielle ressourcer, som på langsiget basis forfølger et bestemt økonomisk mål.

2. Under andre virksomheders kontrol

9. JV-selskabet må være kontrolleret af andre virksomheder. I henhold til forordningens artikel 3, stk. 3, skal begrebet kontrol forstås som muligheden for direkte eller indirekte at udøve afgørende indflydelse på JV-selskabets drift; spørgsmålet om, hvorvidt denne betingelse er opfyldt, må afgøres ud fra alle de retlige og faktiske omstændigheder i hvert enkelt tilfælde.

10. Kontrol med et JV-selskab kan opnås gennem rettigheder, aftaler eller på anden måde, og i forbindelse hermed er især følgende elementer af betydning:

- ejendoms- eller brugsret til alle eller nogle af JV-selskabets aktiver
- indflydelse på sammensætningen af JV-selskabets ledelses- eller tilsynsorganer, deres afstemninger eller beslutninger
- stemmerettigheder i JV-selskabets ledelses- eller tilsynsorgan
- aftaler om driften af JV-selskabet.

3. Fælles kontrol

11. Kontrollen med JV-selskabet må udøves i fællesskab. Der foreligger fælles kontrol, hvis de stiftende selskaber kun i fællesskab kan vedtage beslutninger om JV-selskabets aktiviteter enten som følge af de i JV-selskabet erhvervede rettigheder eller som følge af en aftale eller andet arrangement, hvorved JV-selskabet etableres. Denne fælles kontrol kan være hjemlet i JV-selskabets stiftelsesoverenskomst eller vedtægter. Den behøver dog ikke at have foreligget lige fra begyndelsen, men kan også etableres senere, i særdeleshed ved erhvervelse af interesser i en bestående virksomhed.

12. Der foreligger ikke fælles kontrol, når et af de stiftende selskaber alene kan træffe beslutninger om JV-selskabets forretningsaktiviteter. Dette er normalt tilfældet, når ét selskab ejer mere end halvdelen af virksomhedens kapital eller aktiver, har ret til at udpege mere end halvdelen af medlemmerne af ledelses- eller tilsynsorganet, kontrollerer mere end halvdelen af stemmerettighederne i et af disse organer, eller har eneret til at føre virksomhedens forretninger. Har de andre stiftende selskaber enten rent passive minoritetsinteresser eller kan de ikke — selv om de måske har en vis indflydelse på selskabet — individuelt eller i forening træffe

bestemmelser om virksomhedens aktiviteter, anses et relativt flertal af kapitalandelene, stemmerettighederne eller sæderne i de besluttede organer at være tilstrækkeligt til at udøve kontrol over virksomheden.

13. I mange tilfælde beror den fælles kontrol med JV-selskabet på aftaler eller samordning mellem de stiftende selskaber. Det forekommer således hyppigt, at en majoritetsaktionær i et JV-selskab indgår aftale med en eller flere minoritetsaktionærer om, at disse kan deltage i kontrollen med JV-selskabet. Hvis to virksomheder hver især besidder halvdelen af et JV-selskabs kapital, vil begge stiftende selskaber — også selv om der ikke måtte være indgået nogen aftale mellem dem — hver især til stadighed være nødt til at samarbejde for derved at undgå, at den anden part i kraft af sine stemmerettigheder kan blokere for enhver beslutning om JV-selskabets aktiviteter. Det samme gælder JV-selskaber, der er stiftet af tre eller flere selskaber, som hver især har vetoret. Et JV-selskab kan endog kontrolleres af et stort antal virksomheder, som tilsammen kan mønstre et flertal af kapitalandelene eller af sæderne og stemmerne i JV-selskabets besluttede organer. I sådanne tilfælde kan der dog kun antages at foreligge fælles kontrol, hvis de faktiske og retlige omstændigheder — herunder navnlig sammenfaldende økonomiske interesser — taler for den antagelse, at de stiftende selskaber af egen fri vilje fører en fælles politik i relation til JV-selskabet.

14. Er de interesser, en virksomhed har i en anden virksomhed, ifølge deres art og omfang ikke tilstrækkelige til, at den kan udøve kontrol alene, og er der ikke tale om udøvelse af fælles kontrol sammen med andre virksomheder, foreligger der ingen sammenslutning efter fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b). Der kan imidlertid blive tale om anvendelse af artikel 85 eller 86 på grundlag af forordning nr. 17 eller andre gennemførelsesforordninger (se III.1).

B. Efter hvilke kriterier kan et JV-selskab betragtes som en virksomhedssammenslutning?

15. For at et JV-selskab kan anses at være oprettet i sammenslutningsøjemed, må det opfylde alle betingelserne i artikel 3, stk. 2, andet afsnit, som indeholder såvel en positiv som en negativ betingelse.

1. Positiv betingelse: JV-selskabet skal på et varigt grundlag varetage en selvstændig erhvervsvirksomheds samtlige funktioner

16. Denne betingelse indebærer først og fremmest, at JV-selskabet må optræde som selvstændig leverandør og aftager på markedet. JV-selskabet, som kun overtager enkelte delfunktioner fra deres stiftende selskaber, betragtes ikke som virksomhedssammenslutninger, når de udelukkende fungerer som serviceorganer for de stiftende selskaber. Dette er f.eks. tilfældet, hvis JV-selskabet udelukkende afsætter sine produkter eller tjenesteydelser til de stiftende selskaber, eller hvis det foretager alle sine indkøb hos dem. Denne tilstedeværelse på markedet som selvstændig erhvervsvirksomhed foreligger heller ikke nødvendigvis i tilstrækkeligt omfang,

selv om JV-selskabet primært handler med udenforstående virksomheder, hvis dets fortsatte eksistens og videre udvikling hovedsagelig afhænger af de stiftende selskaber.

17. Et JV-selskab anses at være oprettet på et varigt grundlag, hvis det er bestemt til og i stand til at udøve sin virksomhed i et ubegrænset eller i det mindste et meget langt tidsrum. Er dette ikke tilfældet, bliver der normalt ikke tale om nogen varig ændring i de stiftende selskabers struktur. Af større betydning end det valgte tidsrum er imidlertid, hvilke menneskelige og materielle ressourcer JV-selskabet udstyres med. De må være af en sådan art og omfang, at de kan sikre JV-selskabets eksistens og selvstændighed på længere sigt. Dette anses normalt at være tilfældet, når de stiftende selskaber har investeret betydelige finansielle midler i JV-selskabet, overført en bestående virksomhed eller anlæg til det eller overdraget omfattende teknisk eller kommerciel knowhow til det, således at det kan klare sig selv efter indkøringsperioden.

18. Et afgørende kriterium for vurderingen af JV-selskabets karakter af selvstændig virksomhed er, om det er i stand til at føre en selvstændig forretningspolitik. Dette indebærer, at det inden for rammerne af sit formål må kunne planlægge, beslutte og handle selvstændigt. Specielt må selskabet frit kunne fastlægge sin konkurrencemæssige adfærd selvstændigt og ud fra sine egne økonomiske interesser. Er JV-selskabet henvist til anlæg og faciliteter, der fortsat er økonomisk integreret i de stiftende selskaber, vil det være vanskeligere at antage, at JV-selskabet er en selvstændig virksomhed.

19. Et JV-selskabs erhvervsmæssige selvstændighed vil ikke blive anfægtet alene fordi de stiftende selskaber forbeholder sig ret til at træffe visse beslutninger af betydning for JV-selskabets udvikling, f.eks. om ændringer i selskabets formål, kapitaludvidelser eller -nedsættelser eller anvendelse af selskabets overskud. Er det imidlertid fortsat de stiftende selskaber, der fastlægger JV-selskabets forretningspolitik, vil JV-selskabet kunne anses blot at tjene som et middel til at fremme de stiftende selskabers markedsinteresser. Dette vil normalt være tilfældet, hvis JV-selskabet opererer på samme marked som de stiftende selskaber. Det kan også være tilfældet, hvis JV-selskabet opererer på et marked, som er horisontalt beslægtet med eller som befinder sig i et tidligere eller senere omsætningsled i forhold til de stiftende selskabers marked.

2. *Negativ betingelse: ingen samordning af den konkurrencemæssige adfærd*

20. Medmindre andet fremgår af de indledende afsnit i denne meddelelse kan et JV-selskab kun betragtes som en sammenslutning efter fusionsforordningens artikel 3, stk. 2, andet afsnit, når det ikke har til formål eller medfører nogen form for samordning af fortsat indbyrdes uafhængige selskabers konkurrencemæssige adfærd. Der må ikke foregå nogen samordning mellem

hverken de stiftende selskaber indbyrdes eller mellem nogle eller alle stiftende selskaber og JV-selskabet. En sådan samordning må hverken være formålet med eller en følge af JV-selskabets etablering eller drift. Et JV-selskab kan ikke anses at være oprettet i sammenslutningsøjemed, hvis det med rimelighed må forventes, at aftalen om etablering af JV-selskabet, dets eksistens eller aktiviteter vil påvirke et stiftende selskabs eller JV-selskabets konkurrencemæssige adfærd. Omvendt kan det normalt ikke forventes, at der vil finde samordning sted, når de stiftende selskaber permanent har trukket sig helt ud af JV-selskabets marked og ikke opererer på markeder, der er horisontalt beslægtet med eller ligger i et tidligere eller senere omsætningsled i forhold til JV-selskabets marked.

21. Ikke alle former for samarbejde mellem stiftende selskaber i relation til JV-selskabet er til hinder for, at JV-selskabet kan betragtes som en sammenslutning. Selv oprettelse af et JV-selskab i sammenslutningsøjemed vil normalt være et middel til, at de stiftende selskaber kan varetage fælles eller indbyrdes komplementære interesser. Det er således utænkeligt, at to eller flere selskaber i fællesskab etablerer og kontrollerer et JV-selskab, uden at der består en vis forståelse mellem dem om, hvordan deres interesser skal varetages. Et sådant sammenfald af interesser er et nødvendigt element i oprettelsen af et JV-selskab, uanset hvilken juridisk form det antager.

22. I forholdet mellem et stiftende selskab eller begge stiftende selskaber og JV-selskabet vil der normalt ikke opstå risiko for samordning efter artikel 3, stk. 2, når de stiftende selskaber ikke opererer på samme marked som JV-selskabet eller på markeder, der er horisontalt beslægtet med eller ligger i et tidligere eller senere omsætningsled i forhold til JV-selskabets marked. I andre tilfælde vil risikoen for samordning være relativt ubetydelig, hvis parterne kun udøver deres indflydelse på JV-selskabet i anliggender af strategisk betydning som f.eks. JV-selskabets fremtidige investeringspolitik, og når de i forbindelse hermed lader sig lede af økonomiske og ikke-markedsbetonede interesser. Poster i JV-selskabets ledelses- og tilsynsorganer har også betydning. Person-sammenfald i JV-selskabets og de stiftende selskabers besluttende organer kan udgøre en hindring for, at JV-selskabet kan udvikle sin egen selvstændige forretningspolitik.

23. Det er ikke muligt for alle de tilfælde, der kan tænkes at opstå, at drage nogen fast skillelinje mellem, hvad der betragtes som et normalt sammenfald af interesser i et JV-selskab, og hvad der betragtes som en samordning af konkurrencemæssig adfærd i strid med fusionsforordningens kriterier for en sammenslutning. Det afgørende er ikke, hvilken juridisk form forholdet mellem de stiftende selskaber og mellem dem og JV-selskabet antager. Det afgørende er derimod, hvilke direkte eller indirekte, faktiske eller potentielle virkninger JV-selskabets etablering og drift har for markedsforholdene.

24. Sandsynligheden for samordning af konkurrencemæssig adfærd kan bedst anskues ud fra nogle af de konkrete situationer, der ofte opstår:

- a) JV-selskabet overtager aktiviteter, som hidtil blev udøvet af de stiftende selskaber
  - b) JV-selskabet tager nye aktiviteter op på de stiftende selskabers vegne
  - c) JV-selskabet opererer på samme markeder som de stiftende selskaber
  - d) JV-selskabet opererer på markeder i tidligere eller senere omsætningsled eller på beslægtede markeder.
- a) JV-selskabet overtager aktiviteter, som hidtil blev udøvet af de stiftende selskaber

25. Der består normalt ingen risiko for samordning, når de stiftende selskaber har overført alle deres aktiviteter på bestemte områder til JV-selskabet og permanent har trukket sig tilbage fra JV-selskabets marked, således at de er ophørt med at være faktiske eller potentielle konkurrenter (indbyrdes eller i forhold til JV-selskabet). I denne sammenhæng må den potentielle konkurrence vurderes ud fra realistiske betragtninger, i overensstemmelse med Kommissionens faste praksis⁽¹⁾. Antagelsen af, at der foreligger et konkurrenceforhold, forudsætter ikke blot, at et eller flere af de stiftende selskaber til enhver tid igen kan komme ind på JV-selskabets marked, men dette må også være realistisk muligt og kommercielt fornuftigt set ud fra alle objektive omstændigheder.

26. Når de stiftende selskaber har overført alle deres aktiviteter til JV-selskabet og derefter udelukkende optræder som holding-selskaber, er der ud fra et økonomisk synspunkt tale om en fuldstændig fusion.

27. Betingelserne for at antage, at der foreligger en sammenslutning, kan også være opfyldt, selv om kun nogle af de aktiviteter, de stiftende selskaber hidtil har udøvet selvstændigt, overtages af JV-selskabet. I så fald må JV-selskabets etablering og drift ikke føre til en samordning af de stiftende selskabers konkurrencemæssige adfærd inden for de andre aktiviteter, de fortsat udøver. Der må heller ikke være mulighed for samordning af den konkurrencemæssige adfærd mellem de stiftende selskaber (eller et af disse) og JV-selskabet. Der anses at være risiko for en sådan samordning, hvis JV-selskabets og de stiftende selskabers aktivitetsområder er nøje forbundet indbyrdes i økonomisk henseende. Dette er navnlig tilfældet, når der består vertikale forbindelser mellem deres produktmarkeder (tidligere/senere

led i en omsætningskæde), eller når produktmarkederne er horisontalt forbundne (beslægtede).

28. Det er ikke nødvendigt, at de stiftende selskaber trækker sig ud af JV-selskabets marked samtidig med, at selskabet oprettes. I det fornødne omfang må de stiftende selskaber have lidt tid til at løse de problemer, der måtte opstå med indkøringen af JV-selskabet, specielt med hensyn til flaskehalse i produktion eller leverancer. Der bør dog normalt ikke være tale om mere end et år.

29. Ved etablering af et JV-selskab kan der endog foreligge en sammenslutning i fusionsforordningens forstand, selv om de stiftende selskaber fortsætter med at operere på JV-selskabets produktmarked. I så fald må det geografiske marked, de opererer på, imidlertid ikke være det samme som JV-selskabets. De pågældende markeder må desuden være så klart adskilte eller må frembyde strukturer, der er så forskellige, at risikoen for indbyrdes konkurrence kan antages ikke at bestå, enten på grund af de pågældende varers eller tjenesteydelsers art, eller fordi det for hver af virksomhederne vil indebære for store omkostninger (for første gang eller på ny) at trænge ind på den andens marked.

30. Er de stiftende selskabers marked og JV-selskabets marked beliggende i forskellige dele af EF eller nabolande til EF, er der derimod en vis sandsynlighed for, at de hver især, hvis de råder over de fornødne menneskelige og materielle ressourcer, kunne udvide deres aktiviteter fra det ene marked til også at omfatte det andet. Dette kan endog antages generelt at være tilfældet, når de to områder grænser op til eller ligger meget nær hinanden. I det mindste i sidstnævnte tilfælde giver den konkrete fordeling af markederne anledning til at antage, at den beror på en samordning af den konkurrencemæssige adfærd mellem de stiftende selskaber og JV-selskabet.

- b) JV-selskabet tager nye aktiviteter op på de stiftende selskabers vegne

31. Denne risiko for samordning består normalt ikke, hvis JV-selskabet opererer på et produktmarked, som ingen af de stiftende selskaber tidligere har udøvet virksomhed på og heller ikke agter at gøre i en forudselig fremtid, fordi de mangler den fornødne organisation eller de nødvendige tekniske og økonomiske ressourcer, eller fordi det set ud fra alle objektive omstændigheder ikke ville være kommercielt hensigtsmæssigt. Det vil også være usandsynligt, at et af de stiftende selskaber skulle søge af vinde indpas på dette marked, hvis det efter etableringen af JV-selskabet ikke længere råder over de fornødne midler til at foretage nye investeringer på samme område, eller hvis det ville være blottet for enhver økonomisk fornuft at udvide aktiviteterne på JV-selskabets marked. I begge tilfælde foreligger der ingen indbyrdes konkurrence mellem de stiftende selskaber og JV-selskabet. Som følge heraf er der heller ingen risiko

⁽¹⁾ Se Trettende beretning om konkurrencepolitikken (1983), nr. 55.

for samordning af deres konkurrencemæssige adfærd. Dette gælder imidlertid kun, hvis JV-selskabets marked hverken ligger i et tidligere eller senere omsætningsled i forhold til de stiftende selskabers marked eller er horisontalt knyttet til dette.

32. Skal det JV-selskab, der etableres, operere på samme produktmarked som de stiftende selskaber, men på et andet geografisk marked, er der risiko for samordning, hvis der må antages at bestå konkurrencemæssige vekselvirkninger mellem de stiftende selskabers geografiske markeder og JV-selskabets.

c) JV-selskabet opererer på samme marked som de stiftende selskaber

33. Hvis de stiftende selskaber eller et af dem fortsat opererer på JV-selskabets marked eller fortsat er potentielle konkurrenter til JV-selskabet, må der antages at finde en konkurrencemæssig samordning sted mellem de stiftende selskaber eller mellem dem og JV-selskabet. Så længe denne antagelse ikke modbevises, vil Kommissionen gå ud fra, at etableringen af JV-selskabet ikke falder ind under fusionsforordningens artikel 3, stk. 2, andet afsnit.

d) JV-selskabet opererer på markeder i et tidligere eller senere omsætningsled eller på beslægtede markeder

34. Hvis JV-selskabet opererer på et marked, der ligger i et tidligere eller senere omsætningsled i forhold til de stiftende selskabers, er der generelt sandsynlighed for samordning af indkøb eller afsætning — alt efter situationen — mellem de stiftende selskaber.

35. Hvis de stiftende selskaber ikke er indbyrdes konkurrenter, må det undersøges, om der består en reel risiko for samordning af den konkurrencemæssige adfærd mellem JV-selskabet og et af dets stiftende selskaber. Dette vil normalt være tilfældet, hvis JV-selskabet afsætter en væsentlig del af sin produktion til eller foretager en væsentlig del af sine indkøb hos de stiftende selskaber.

36. Der kan ikke siges noget generelt om, hvor stor sandsynligheden for konkurrencemæssig samordning er, hvis de stiftende selskaber og JV-selskabet opererer på beslægtede markeder. I dette tilfælde vil vurderingen primært afhænge af, om der består nogen teknisk eller økonomisk tilknytning mellem JV-selskabets og de stiftende selskabers produkter, om de indgår som bestanddele i samme produkt eller på anden vis er indbyrdes komplementære, og om de stiftende selskaber ville have en realistisk mulighed for at komme ind på JV-selskabets marked. Hvis der ikke består noget konkret grundlag for at antage, at der kan opstå sådanne konkurrencemæssige vekselvirkninger, vil Kommissionen anse JV-selskabet

som værende en sammenslutning i fusionsforordningens forstand.

III. Andre forbindelser mellem virksomheder

1. Minoritetsinteresser

37. Ved erhvervelse af minoritetsinteresser i en anden virksomhed anses der at foreligge en sammenslutning efter fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b), hvis den nye aktionær derved opnår mulighed for at udøve en bestemmende indflydelse på virksomhedens drift. Hvis en erhvervelse af minoritetsinteresser resulterer i, at en virksomhed kommer under to eller flere andre virksomheders fælles kontrol, finder de principper, der er beskrevet ovenfor i relation til JV-selskaber, også anvendelse her.

38. Så længe tærsklen for, hvornår en virksomhed alene eller i forening med andre anses at have opnået en bestemmende indflydelse over den anden virksomhed, ikke er nået, finder fusionsforordningen under ingen omstændigheder anvendelse. I så fald vil den konkurrenceretlige vurdering udelukkende blive foretaget på basis af kriterierne i EØF-Traktatens artikel 85 og 86 og efter de normale procedureregler i forbindelse med konkurrencebegrænsende praksis og misbrug af dominerende stilling ⁽¹⁾.

39. På samme måde gælder, at der kan være risiko for samordning, hvis en virksomhed erhverver majoritets- eller minoritetsinteresser i en anden virksomhed, hvori en konkurrerende virksomhed i forvejen besidder minoritetsinteresser. I så fald skal vurderingen foretages ud fra EØF-Traktatens artikel 85 og 86.

2. Gensidige kapitalinteresser

40. Det forekommer hyppigt, at to eller flere selvstændige og hidtil adskilte virksomheder eller koncerner opkøber hinandens aktier for at bringe virksomhederne tættere sammen. Disse indbyrdes relationer kan tjene til at etablere eller fremme et erhvervsmæssigt samarbejde mellem de pågældende virksomheder eller koncerner. Men de kan også resultere i, at der opstår en »økonomisk enhed«. I førstnævnte tilfælde er det samordningen af den konkurrencemæssige adfærd mellem selvstændige virksomheder, der er det fremherskende træk, og i det andet tilfælde kan resultatet blive en sammenslutning. Som følge heraf må personsammenfald i virksomhedernes ledelse og gensidige aktieopkøb altid vurderes ud fra deres forudseelige resultat i hvert enkelt tilfælde.

41. Kommissionen er af den opfattelse, at to eller flere virksomheder også kan indgå en sammenslutning uden at deres indbyrdes relationer kan betragtes som et moder-selskab/datterselskab-forhold, og uden at nogen af dem mister deres status som juridisk person. Fusionsfor-

⁽¹⁾ EF-Domstolens dom i de forenede sager 142 og 156/84, BAT/Reynolds mod Kommissionen Sml. 1987, s. 5466 og 4577.

ordningens artikel 3, stk. 1, omhandler ikke udelukkende rent juridiske, men også økonomiske sammenslutninger. Betingelsen for, at der kan anses at foreligge en sammenslutning i form af en »økonomisk enhed«, er imidlertid, at de pågældende virksomheder eller koncerner ikke blot permanent er underlagt én fælles økonomisk ledelse, men også er smeltet sammen til en økonomisk enhed, som indadtil kendetegnes ved, at de enkelte virksomheders underskud og overskud udlignes inden for koncernen, og udadtil ved, at de hæfter solidarisk.

3. Poster i andre virksomheders besluttende organer

42. De tilfælde, hvor de samme personer er medlemmer af flere forskellige virksomheders ledelses- eller tilsynsorganer, må vurderes efter samme princip som gensidige kapitalinteresser. Personsammenfald kan også være et tegn på, at der foreligger en sammenslutning.

43. Hvis en virksomhed er repræsenteret i en anden virksomheds besluttende organer, er dette normalt en følge af, at den førstnævnte har aktier i den anden. Dermed forstærkes den indflydelse, den investerende virksomhed har på den andens aktiviteter, fordi det giver den mulighed for at få oplysninger om en konkurrerende virksomheds aktiviteter og for at medvirke aktivt i dens forretningsbeslutninger.

44. Personsammenfald i disse organer kan således føre til samordning af de pågældende virksomheders konkurrencemæssige adfærd eller resultere i en virksomhedssammenslutning i fusionsforordningens forstand. Dette må afgøres ud fra de nærmere omstændigheder i det enkelte tilfælde, og her er den økonomiske forbindelse mellem kapitalinteresserne og personsammenfaldet altid af betydning. Dette gælder såvel ensidige som gensidige relationer mellem virksomhederne.

45. Personsammenfald uden kapitalinteresser må vurderes efter samme kriterier som almindelige kapitalrelationer mellem virksomheder. En mulighed for at besætte flertallet af sæderne i ledelses- eller tilsynsorganet i en virksomhed indebærer normalt kontrol med denne virksomhed, mens mulighed for kun at besætte et mindretal af sæderne indebærer i hvert fald en vis grad af indflydelse på virksomhedens forretningspolitik, hvilket yderligere kan føre til en samordning. Eksistensen af gensidige relationer giver anledning til en formodning om, at de pågældende virksomheder samordner deres forretningspolitik. Et meget udbredt personsammenfald i de respektive besluttende organer — dvs. op til halvdelen af medlemmerne eller flere — kan være et indicium for, at der foreligger en sammenslutning.

4. Overtagelse af virksomheder eller dele af virksomheder

46. Overtagelser af aktiver eller aktier er omfattet af definitionen på en sammenslutning i fusionsforordningens artikel 3, stk. 1, litra b), hvis de resulterer i, at den, der erhverver aktiverne, opnår hel eller delvis kontrol med en eller flere virksomheder. Anderledes forholder det sig imidlertid, hvis en sådan overdragelse, hvor en virksomhed opnår kontrol over en del af en anden virksomhed, er knyttet til en aftale om samordning af de berørte hidtil indbyrdes uafhængige virksomheders konkurrencemæssige adfærd, eller hvis den nødvendigvis indebærer eller ledsages af samordning af deres forretningspolitik. Tilfælde af denne art falder ikke ind under fusionsforordningen, men må vurderes ud fra Traktatens artikel 85 og 86 og de relevante gennemførelsesforordninger.

47. Anvendelsen af dette princip i praksis forudsætter, at der skelnes mellem ensidige og gensidige arrangementer. Ved ensidig erhvervelse af aktiver eller aktier er der god grund til at antage, at fusionsforordningen finder anvendelse. Denne formodning kan kun tilbagevises af klare, objektive beviser på, at parternes konkurrencemæssige adfærd samordnes. Gensidige erhvervelser af aktiver eller aktier vil derimod normalt være baseret på en aftale, som de berørte virksomheder har indgået om deres investeringer, produktion og salg, og må derfor anses som et middel til samordning af deres konkurrencemæssige adfærd. Der foreligger desuden ikke nogen virksomhedssammenslutning, hvis der som led i en specialiserings- eller omstrukturingsaftale eller anden form for samarbejdsaftale foretages gensidige overdragelser af aktiver eller aktier. En forudsætning for, at der er tale om samordning, må under alle omstændigheder være, at parterne forbliver i det mindste potentielle konkurrenter efter udvekslingen.

5. Fælles overtagelse af en virksomhed med henblik på at fordele dens aktiver indbyrdes

48. Hvis flere virksomheder går sammen om at overtage en anden virksomhed i fællesskab, finder de principper, der gælder ved vurdering af et joint venture-selskab, anvendelse, forudsat at den fælles kontrol, de overtagende virksomheder udøver som følge af denne erhvervelse, er af længerevarende karakter. I så fald vil spørgsmålet om, hvorvidt fusionsforordningen finder anvendelse, afhænge af, hvilken form for JV-selskab der er tale om. Hvis formålet derimod udelukkende er at fordele den overtagne virksomheds aktiver indbyrdes, og hvis aftalen herom træder i kraft umiddelbart efter overtagelsen, finder fusionsforordningen som nævnt i forordningens 24. betragtning anvendelse.

II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Ændring til forslag til Rådets direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om afskærmningsanordninger til visse motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil ⁽¹⁾

KOM(90) 293 endelig udg. — SYN 210

(Forelagt af Kommissionen i henhold til EØF-Traktatens, artikel 149, stk. 3, den 11. juli 1990)

(90/C 203/07)

Tredje betragtning

Følgende ord slettes: »enten til supplerings af eller i stedet for deres nugældende bestemmelser«

Femte betragtning

»det er ønskværdigt at foretage en ensartet afprøvning af disse anordninger når de er monteret på forskellige køretøjstyper, som det endelige skridt hen imod en forbedring af situationen: for at kunne EØF-typegodkende sådanne anordninger er der taget hensyn til de to anordningstyper som for øjeblikket findes på markedet, dvs. den energiabsorberende type og luft/vand-separatorstypen, og der må derfor fastsættes to forskellige afprøvningsformer, som afhænger af den anordningstype, der skal godkendes;«

Sjette betragtning

»på grundlag af de undersøgelser, analyser og forsøg, som for øjeblikket er i gang vil der hurtigst muligt blive gennemført en ensartet afprøvning af køretøjer, som er udstyret med sådanne anordninger;«

Ny betragtning

Mellem sjette og syvende betragtning indsættes følgende nye betragtning:

»medlemsstaterne bør være opmærksomme på, at sprøjt under kørslen også afhænger af vejoverfladen og især dens konstruktion, bildækkens slidbanemønster samt køretøjets aerodynamiske egenskaber og hastighed;«

⁽¹⁾ EFT nr. C 263 af 16. 10. 1989, s. 19 (KOM(89) 377 endelig udg. — SYN 210).

Syvende betragtning

Den syvende betragtning bliver ottende og sidste betragtning.

Artikel 1, stk. 1

Som nyt stk. 1 indsættes:

»Medlemsstaterne kan meddele typegodkendelse for andre typer anordninger end dem, der er anført i bilag II, såfremt det kan påvises, at de er mindst lige så effektive.«

Artikel 3, stk. 1

Ordet »funktion« ændres til »effektivitet«.

Ændret forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 797/85 om forbedring af landbrugsstrukturenes effektivitet

KOM(90) 337 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen i henhold til EØF-Traktatens, artikel 149, stk. 3, den 12. juli 1990)

(90/C 203/08)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

de tekniske og økonomiske muligheder for at benytte korn til andre formål end levnedsmiddelfremstilling er rimeligt udviklede;

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 42 og 43,

udnyttes disse muligheder, kan landmændene vende sig mod nye afsætningsmarkeder; for at opmuntre dem hertil, må korn kunne udbydes til attraktive priser;

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

disse nye anvendelser må imidlertid ikke føre til forøgelse af kornproduktionen og dermed til yderligere overskud;

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og,

ud fra følgende betragtninger:

den nuværende ordning for tilskyndelse til nedlæggelse af agerjord bør derfor tilpasses, så der fastsættes en særlig støtte for udnyttelse af agerjord til andre formål end levnedsmiddelproduktion;

Et af strukturpolitikens formål er at hjælpe landmændene til at tilpasse sig de nye markedsvilkår og at afbøde den nye markeds- og prispolitikens virkninger for især landbrugsindkomsterne;

for at sikre, at den ny politik anvendes effektivt, må der fastsættes visse minimale betingelser for modtagelse af støtte; navnlig bør der være en bestemmelse om, at producenter såvel som grupper af producenter, for at kunne få støtten, skal forelægge en kontrakt med en forarbejdningsvirksomhed som garanti for, at det pågældende produkt ikke benyttes til levnedsmiddelfremstilling;

Det Europæiske Råd har anmodet Kommissionen om at undersøge alle muligheder for at fremme brugen af råvarer fra landbruget til andet end levnedsmidler;

for at give en ekstra impuls til producenter, der nedlægger en betydelig del af deres agerjord, nemlig mindst 40 %, og som opfylder de øvrige betingelser for at modtage den særlige støtte, bør der indføres en fritagelse fra den medansvarsafgift, der er omhandlet i artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 2727/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for korn⁽¹⁾, ændret ved forordning (EØF) nr. 3989/87⁽²⁾, såvel som fra den supplerende medansvarsafgift, der er fastsat i artikel 4b, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 2727/75;

for at undgå overkompensation bør produkter, der ifølge artikel 11a i Rådets forordning (EØF) nr. 2727/75, senest ændret ved forordning (EØF) nr. 1340/90⁽³⁾, giver ret til produktionsrestitution eller giver ret til den i artikel 11b i nævnte forordning fastsatte støtte, ikke berettigede til støtte;

ved fastsættelsen af loftet over den særlige støtte skal der tages hensyn til indtægterne fra salg af det pågældende korn til forarbejdningsvirksomhederne; disse lofter skal derfor være lavere end dem, der normalt gælder for nedlæggelse af agerjord;

Rådets forordning (EØF) nr. 797/85⁽⁴⁾, senest ændret ved forordning (EØF) nr. 3808/89⁽⁵⁾, bør ændres i overensstemmelse hermed —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

I artikel 1a i forordning (EØF) nr. 797/85 foretages følgende ændringer:

a) Som stk. 3a indsættes:

»3a Medlemsstaterne kan fastsætte en særlig støtteordning for anvendelse af agerjord til andre formål end levnedsmiddelproduktion, dvs. fremstilling i Fællesskabet af produkter, som ikke er bestemt til føde for mennesker eller dyr.

Støtteordningen gælder følgende:

— støttemodtagere under den i stk. 1 fastsatte støtteordning, hvis den agerjord, der nedlægges, udgør mindst 30 % af den pågældende bedrifts agerjord

— agerjord på bedrifter, der nedlægger agerjord, dog højst 50 % af det areal, der nedlægges, forudsat det tilsås med korn, og hele kornproduktionen på sådanne arealer er bestemt til andre formål end levnedsmiddelfremstilling.

Producenter har ikke ret til den særlige støtte, medmindre de indgiver en kontrakt, der er indgået med en forarbejdningsvirksomhed, som garanti for, at det pågældende produkt ikke benyttes til levnedsmiddelfremstilling i Fællesskabet.

Bliver en gruppe landmænd enige om at levere til en enkelt forarbejdningsvirksomhed på en kontraktlig basis og den agerjord, der nedlægges, mindst udgør 40 % af det samlede areal, og kravene i andet afsnit, andet led opfyldes i fællesskab, kan disse yderligere 20 % overholdes af gruppen som helhed i stedet for af den enkelte landmand.

Kontrakter vedrørende partier, som giver ret til de i artikel 11a i forordning (EØF) nr. 2727/75 fastsatte produktionsrestitutioner eller den i artikel 11b i nævnte forordning fastsatte støtte, berettiger ikke til den særlige støtte.

Den særlige støtte udbetales for kontraktens varighed, dog højst for en periode på fem år, fra den første kontraktligt fastsatte levering af produkter til forarbejdningsvirksomheden.

Et år efter medlemsstaternes faktiske iværksættelse af ordningen forelægger Kommissionen en rapport for Rådet og Parlamentet. Hvis det til den tid anses for nødvendigt, fremsætter Kommissionen et forslag til ændring af ordningen for at forøge dens effektivitet under hensyntagen til landmændenes og forarbejdningsvirksomhedernes respons, den økonomiske levedygtighed, ordningens miljøvirkninger, mulige kontrolproblemer (især med hensyn til biprodukter) og andre relevante aspekter. Samtidig vil Kommissionen i lyset af resultaterne fra demonstrationsprojekterne undersøge muligheden for at udvide ordningen til at omfatte andre produkter end korn.«

b) Følgende afsnit indsættes i stk. 4, litra a):

»Den i stk. 3a fastsatte særlige støtte, der skal udbetales pr. hektar, fastlægges efter kriterierne i første afsnit. Det maksimale støttebeløb fastsættes til 70 % af den i første afsnit fastsatte støtte. For de pågældende arealer træder den særlige støtte i stedet for støtten til nedlæggelse af agerjord.«

⁽¹⁾ EFT nr. L 281 af 1. 11. 1975, s. 1.

⁽²⁾ EFT nr. L 377 af 31. 4. 1987, s. 1.

⁽³⁾ EFT nr. L 134 af 28. 5. 1990, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 93 af 30. 4. 1985, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 371 af 20. 12. 1989, s. 1.

c) Følgende afsnit indsættes efter første afsnit i stk. 6:

»En individuel landmand såvel som en gruppe landmænd, der er berettiget til den i stk. 3a fastsatte særlige støtte, og som nedlægger mindst 40 % af agerjorden, opnår fritagelse fra medansvarsafgifterne for den samlede mængde korn, der leveres til forarbejdningsvirksomhederne.

Denne fritagelse udelukker ikke den i første afsnit omhandlede eventuelle fritagelse.«

»— de nærmere regler for tildeling af den i stk. 3a fastsatte særlige støtte, især reglerne for udelukkelse af visse anvendelser, for lofter for biprodukter, fastsættelse af det største og mindste støtteberettigede areal, for leveringskontrakter og kontrol, herunder eventuelt kontrol med forarbejdningsvirksomheden, samt for bøder, hvis forpligtelserne ikke opfyldes.«

d) i stk. 7:

— indsættes følgende ord efter den 30. april 1988:

»... og i tilfælde af den i stk. 3a fastsatte særlige støtte inden den 1. december 1990,«

— indsættes følgende led:

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Forslag til Rådets direktiv om tilbagekaldelse af Rådets direktiv 75/404/EØF om naturgasforbruget i kraftværker

KOM(90) 306 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen den 16. juli 1990)

(90/C 203/09)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 103, stk. 4,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

Gennemførelsen af en energipolitik på fællesskabsplan er et af de mål, som Fællesskaberne har sat sig;

sikkerheden for Fællesskabets energiforsyning forudsætter en udvikling af alle de energikilder, der findes inden for dettes område;

naturgas er en sådan kilde, som har særlige fordele i forbindelse med elproduktion for så vidt angår en begrænsning af emissionen af uønskede stoffer til atmosfæren;

teknologiske fremskridt har gjort det muligt at anvende naturgas til elproduktion i produktionsenheder, som indebærer fordele i form af lavere kapital- og driftsomkostninger, højere omdannelseseffektivitet og en forbedret driftsfleksibilitet sammenlignet med brugen af andre brændselsformer;

det eksisterende rådsdirektiv 75/404/EØF ⁽¹⁾ blev vedtaget på et tidspunkt, hvor naturgasreserverne blev opfattet som værende på et niveau, som udgjorde en trussel for forsyningssikkerheden for naturgas, hvilket ikke længere er tilfældet;

direktivet udgør ikke et instrument til at kontrollere eller effektivt overvåge naturgasforbruget i kraftværker, skulle dette blive anset for nødvendigt;

under de nuværende omstændigheder tjener direktivet ikke noget nyttigt formål for gennemførelsen af Fællesskabets energipolitik, miljøpolitik eller andre former for politik eller for udviklingen af det indre marked for energi;

direktivet vil kunne give forvirrende signaler til medlemsstaternes regeringer og til investorer på området naturgasforbrug i kraftværker og udgør en unødvendig administrativ byrde —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Rådets direktiv 75/404/EØF tilbagekaldes herved.

Artikel 2

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

⁽¹⁾ EFT nr. L 178 af 9. 7. 1975, s. 24.

III

(Oplysninger)

KOMMISSIONEN

Resultater af licitationer (Fællesskabets fødevarerhjælp)

(90/C 203/10)

i overensstemmelse med artikel 9, stk. 5, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2200/87 af 8. juli 1987 om almindelige bestemmelser for tilvejebringelse af Fællesskabets fødevarerhjælp

(De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. L 204 af 25. juli 1987, side 1)

6 og 7 August 1990

Beslutning Forordning (EØF) nr.	Aktion Nr.	Parti	Modtager	Produkt	Mængde (tons)	Leve-rings-trin	Antal byden-de	Tilslagsmodtager	Licitations-pris (ECU/ton)
2078/90	575/90	A	VFP/Swaziland	LEPv	327	EMB	9	Apollo Melkprodukten — Nijmegen (NL)	1 330,18
Déc. du 23. 7. 90	617/90	1	IRKK/Angola	HCOLZ	120	DEB	2	Mutual Aid — Anvers (B)	903,32
2109/90	571-573/90	A	ISO/Ethiopien	BLT	11 600	EMB	6	Richco — Rotterdam (NL)	104,77
	515-522/90	B	ISO/...	RIZ	846	EMB	5	Italfood Cereali — Bologna (I)	185,17
	523/90	C	ISO/...	RIZ	300	EMB	5	Italfood Cereali — Bologna (I)	179,17
	525-527/90	D	ISO/...	FHAF	672	EMB	3	Ceres UK — Oxon (UK)	355,87
	528-530/90	E	ISO/Haiti	FHAF	648	EMB	3	Ceres UK — Oxon (UK)	351,87
	531-534/90	F	ISO/...	FHAF	360	EMB	4	H. & J. Brügger — Lübeck (D)	331,00
	535-536/90	G	ISO/...	FHAF	96	EMB	3	H. & J. Brügger — Lübeck (D)	339,00
2108/90	537-547/90	A	ISO/...	FBLT	2 734	EMB	5	United Belgian Mills — Anvers (B)	155,98
	548/90	B	ISO/Ethiopien	FBLT	540	EMB	8	United Belgian Mills — Anvers (B)	153,48
2013/90	514/90	A	IRKK/Sudan	FBLT	1 100	DEB	9	Mili Agiou Georgiou — Pireas (GR)	209,90

BLT: Blød hvede
 FBLT: Mel af blød hvede
 CBL: Sleben langkornet ris
 CBM: Sleben middlkorntet ris
 CBR: Sleben rundkornet ris
 BRI: Brudris
 FHAF: Havre i flager
 MAI: Majs
 SOR: Sorghum
 DUR: Hård hvede
 ME: Blandsæd af hvede og rug

FMAI: Mel af majs
 GMAI: Gryn af majs
 LEP: Skummetmælkspulver
 LEPv: Vitaminiseret skummetmælkspulver
 LENP: Mælkepulver
 B: Smør
 BO: Butteroil
 SU: Sukker
 HOLI: Olivenolie
 CT: Tomatkoncentrat

HCOLZ: Raffineret rapsolie
 HPALM: Delvis raffineret palmeolie
 HTOUR: Raffineret solsikkeolie
 CB: Corned beef
 DEB: Leveret frit lossehavn — losset
 DEN: Leveret frit lossehavn — ulosset
 EMB: Leveret frit afskibningshavn
 DEST: Leveret frit bestemmelsessted
 GDU: Groft mel af hård hvede
 FEQ: Hestebønner (Vicia faba equina)
 RsC: Korender

BERIGTIGELSER

Berigtigelse til forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en samarbejdsaftale mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Republikken Island om en plan til stimulering af internationalt samarbejde og udveksling af europæiske forskere (SCIENCE)

(De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. C 181 af 21. juli 1990)

(90/C 203/11)

Side 15, i overskriften:

i stedet for: »KOM(90) 241 endelig udg.«,

læses: »KOM(90) 241 endelig udg. — SYN 282«.

Berigtigelse til udbudsprocedure angående samarbejde om ledsageforanstaltninger gennemført af Kommissionen i forbindelse med implementering af THERMIE-programmet (Organisationer til fremme af energiteknologi) (Offentligt udbud)

(De Europæiske Fællesskabers Tidende nr. C 188 af 28. juli 1990)

(90/C 203/12)

Side 24, pkt. 8:

i stedet for: »10. december 1990«,

læses: »10. september 1990«.

CEDEFOP — EUROPEAN CENTRE FOR THE DEVELOPMENT OF VOCATIONAL TRAINING

YOUNG PEOPLE IN TRANSITION — THE LOCAL INVESTMENT

**A handbook concerning the social and vocational integration of young people:
local and regional initiatives**

During the past decade many initiatives have been taken at European Community and Member State level to assist young people in the transition from school to employment. Recently there has been a new emphasis on the importance of developing cooperation at local level between the various services available to young people to assist them in transition from school pupil to student or trainee status, to that of being an independent, employed adult. This latest publication from CEDEFOP concentrates on suggesting how such local coordination can be achieved.

The handbook has been prepared on the basis of an exchange of ideas and experiences between project leaders and managers in six Member States and, with the aid of diagrams, suggests lines of action for policy-makers and practitioners.

182 pp.

Published in: ES, DE, EN, GR, FR, IT and NL.

Catalogue number: HX-46-86-581-EN-C ISBN: 92-825-6877-6

Price (excluding VAT) in Luxembourg:

ECU 4.00 — IRL 2.90 — UKL 2.50 — USD 4.00

OFFICE FOR OFFICIAL PUBLICATIONS OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
L-2985 Luxembourg

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
THE COMPUTERIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION

Social Europe — Supplement 4/88

So far, the Social Europe Supplements on the social implications of technological change have focused on production and information technologies as applied to industrial processes or services.

This issue deals, by contrast, with a rather unexplored and special area, namely the computerization of public administration.

Since the Commission of the European Communities is itself a public administration, having sometimes more complex problems than the national administrative bodies, we shall, before moving on to the national reports, provide an overview of programmes, problems and socio-organizational implications of IT as perceived at Commission level.

149 pp.

Published in: DE, EN, FR.

Catalogue number: CE-NC-88-004-EN-C

ISBN: 92-825-8546-8

Price (excluding VAT) in Luxembourg:

ECU 5.10

OFFICE FOR OFFICIAL PUBLICATIONS OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
L-2985 Luxembourg

